

Kim Moody: Vem satte Trump i Vita huset?

[Ur *Jacobin* magazine, 11 januari 2017. Ursprungligen i *Against the Current*. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

(Foto: essenj / Flickr)

Medias beskrivning under dagarna efter valet 2016 var att det var en massa ilska, vita arbetare i Rostbältet som placerade Donald J Trump i Vita huset och gav landets ”liberala” elit en enorm örfil genom att överge sitt traditionella mönster att rösta på demokraterna. Men är det verkligen så?

Även om Trump inte fick flest röster inom befolkningen, så fick han verkligen majoriteten (58%) bland vita väljare. Dessutom vann han de avgörande ”svängstaterna” i Rostbältet. Det är grunden för medias beskrivning, och det reser allvarliga frågor. Vilka var dessa vita väljare? Var det denna stora omsvängning som gav Trump segern?

Vallokalsundersökningar under primärvalen, när Trump-revolten började, visade att hela valproceduren var snedvriden mot det amerikanska samhällets mer välbeställda delar, och att Trump gjorde bättre ifrån sig bland dem än Clinton. Om vi tittar på väljarna från de 26% av de amerikanska hushållen som tjänar mer än 100.000 dollar, och som idag sannolikt inte är arbetare, så ser vi att Clinton fick 34% av sina röster, och Trump lite mer än 35% av sina, från dessa förmögna väljare.¹

¹ Nate Silver, “The Mythology of Trump’s ‘Working Class’ Support”, *FiveThirtyEight*, 3 maj, 2016. *CNN politics*, “Exit Polls, National President”.

Med andra ord var höginkomsttagare överrepresenterade inom väljarkåren i sin helhet, båda kandidaterna fick en oproportionerligt stor del av sina röster från välbärgade, och Trump var lite mer beroende av välbeställda väljare. Det utesluter i sig själv inte att det skett en svängning bland arbetare till förmån för Trump, men medias version av den baserar sig på en problematisk definition.

Ett av problemen är att en stor del av de som inte har högskoleexamen [och som räknas som arbetare – öa] inte röstar alls. I ekonomiska frågor och regeringens roll står de som inte röstar dessutom i allmänhet till vänster om de som röstar. Av de 135,5 miljoner amerikaner som saknar examina röstade omkring en femtedel på Trump – en minoritet som inte representerar befolkningsgruppen utan examen särskilt bra.

Ännu ett problem är att det bara finns omkring 18,5 miljoner vita arbetare i produktionen – urtypen för de vita arbetare som ska ha svängt.² Om vi räknar med vuxna makar/makor så dubblas denna siffra och blir just under 40 miljoner, och om vi antar att ingen av dem har examen så utgör de ändå bara lite mindre än en tredjedel av de vita vuxna som saknar examen, vilket påstås definiera klass-tillhörighet.

Det finns förstås ytterligare cirka 14 miljoner vita servicearbetare som tillhör arbetarklassen, men även om vi räknar med dem och deras makar/makor så utgör det ändå bara omkring hälften av de hela 70% vita vuxna i USA som saknar högskoleexamen.

Det finns också miljontals amerikaner som inte har högskoleexamen men ändå inte tillhör arbetarklassen, och som är mer benägna att rösta än industriarbetare som ”blivit akterseglade”. Det finns cirka 17 miljoner småföretagare utan examen. En undersökning av National Small Business Association från 2016 visar att 86% av småföretagarna är vita, det är två gånger mer sannolikt att de röstar på republikanerna än demokraterna, nästan två tredjedelar anser sig vara konservativa (78% i ekonomiska frågor) och 92% säger att de brukar rösta i nationella val.

2016 var deras genomsnittliga inkomst 112.000 dollar, jämfört med den genomsnittliga årslönen som var 48.320 dollar.³ Lägg till makar/makor så kommer denna klassiskt småborgerliga grupp att mer än väl utgöra de 29 miljoner utan högskoleexamen som röstade på Trump.⁴

Det finns också 1,8 miljoner företagsledare, 8,8 miljoner förmän och 1,6 miljoner poliser vars jobb inte kräver högskoleexamen. Till detta måste vi lägga försäkrings- och fastighetsmäklare och -agenter, och så vidare.⁵ En del kan ha examen men det är uppenbart att det finns tiotals miljoner personer i USA som saknar sådana examina men ändå inte är arbetare, och som mer sannolikt är traditionella republikaner och oftare röstar på dem än vad de flesta vita arbetare gör.

Den relativt höga lönenivån bland en stor del av Trumps väljare pekar på att en majoritet av hans bas är småborgare och medelklass, en slutsats som *The Economist* drog efter en tidigare undersökning av Trumps väljare, när de skrev: ”Men det är något av en myt att det främst är fattiga, dåligt

2 *USA, folkräkning 2014*, tabell 1, ”Educational Attainment of the Population 18 years and Over, by Age, Sex, Race, and Hispanic Origin”.

3 *NSBA Politics of Small Business Survey*, 2016, Washington DC: National Small Business Association, s 4-6; *SBA Demographic Characteristics of Business Owners and Employees*, 2013. Washington DC: US Small Business Administration Office of Advocacy, s 1; *BLS Occupational Employment Statistics*, ”May 2015 National Occupational Employment and Wage Estimates United States”; *Indeed*, ”Small Business Owner Salary”.

4 *CNN politics*, ”Exit Polls, National President”.

5 *BLS*, ”Occupational employment, job openings and worker characteristics”, tabell 1.7.

utbildade väljare som dras till Trump.”⁶ Den första punkten är alltså att Trumps seger till största delen var ett medelklass- och höginkomstfenomen.

Trump's fackföreningsröster

För att avgöra i vilken mån vita arbetare gav Trump segern ska vi nu titta på förändringarna av hur fackligt anslutna hushåll röstade i de nationella valen. Detta är givetvis långtifrån perfekt, eftersom bara en minoritet av arbetarna idag tillhör fackföreningar, omkring hälften är offentligt anställda och icke vita arbetare utgör en fjärdedel av alla arbetare.

Icke desto mindre kan vi tryggt anta att alla svängningar till förmån för republikanerna till största delen kom från vita fackföreningsmedlemmar och deras familjer. Det är också viktigt att komma ihåg att andelen fackligt anslutna väljare har minskat från omkring 26-27% av alla väljare i presidentvalet 1980 till 18% 2016, så de fackföreningsanslutna hushållens effekt har minskat men inte försvunnit.⁷

Union Household Vote in Presidential Elections, 1976-2016

Year	Dem.	Rep.
2016	51%	43%*
2012	58%	40%
2008	59%	39%
2004	59%	40%
2000	59%	37%
1996	60%	30%
1992	55%	24%
1988	57%	43%
1980	48%	45%
1976	62%	38%

*Additionally, in 2016, 6% other/no answer; in 2000, 1% Buchanan, 3% Nader; in 1996, 9% Perot; in 1992, 21% Perot; in 1980, 7% Anderson

Roper Center, “How Groups Voted”, 1976–2012; och *CNN politics*, “Exit Polls, National President”

Två saker är uppenbara från denna tabell. För det första har i genomsnitt 40% av fackföreningsanslutna och deras familjer sedan länge röstat på republikanerna i presidentvalen, och under de senaste fyra decennierna har demokraterna fått strax under 60% av dessa hushålls röster. Bara 1948 och 1964 röstade mer än 80% av fackföreningsanslutna på demokraternas kandidat, Harry Truman respektive Lyndon B Johnson.⁸

2016 gick trots allt ett relativt litet antal till Trump, från 40% för republikanerna 2012 till 43% 2016. Dessa 3% utgör en svängning på strax under 800.000 fackföreningsanslutna väljare i hela landet.

⁶ *The Economist*, “Where Donald Trump’s support really comes from”, 20 april 2016.

⁷ Harry Enten, “How Much Do Democrats Depend on the Union Vote?”, *FiveThirtyEight*, 1 juli 2014; *CNN politics*, “Exit Polls, National President”.

⁸ Kim Moody, *US Labor in Trouble and Transition: The Failure of Reform from Above, The Promise of Revival from Below*. London: Verso 2007, s 145.

Ännu mer intressant är att demokraternas röstantal minskade med 7% mellan 2012 och 2016 genom att väljare från hushåll med fackligt anslutna gick över till ett tredje parti, vägrade besvara frågan vid undersökningen eller inte röstade och inte intervjuades. Även om gruppen ”svarade ej” bland de som undersöktes är ospecificerad och ger visst stöd åt teorin om ”tysta Trumpväljare”, så pekar denna minskning icke desto mindre på det faktum att demokraterna har tappat röster sedan 2012.

Om vi sätter detta i ett historiskt perspektiv så är Trumps förändring av väljare från hushåll med fackligt anslutna faktiskt mindre dramatisk än svängningen till Reagan mellan 1976 och 1980, och till och med mindre än när 14% av fackligt anslutna väljare övergav Carter 1980. Och hälften av dessa gick till den oberoende kandidaten John Anderson istället för till Reagan, vid ett val då fackligt anslutna hushåll utgjorde 26% av alla väljare.⁹

Med andra ord drog Trump till sig en mindre andel och ett mindre antal av dessa väljare än både Reagan och Anderson. Samma väljare har sedan en tid svängt mellan demokrater, republikaner och kända kandidater från ett tredje parti, som Anderson, Ross Perot som fick 21% av fackligt anslutna hushålls röster 1992, och Ralph Nader som fick 3% 2000.¹⁰ Förvisso är innebörden av svängningen 2016 dystrare, men den har varit under uppsegling sedan länge medan demokraterna gått åt höger.

Med det vill jag inte säga att omsvängningen bland fackligt anslutna hushåll eller vita arbetare bort från demokraterna inte återspeglar att många vita arbetare och personer från medelklassen har en konservativ samhällssyn, är rasistiska och – under valet 2016 – sexistiska, och är ilska över den allt sämre situationen.

Helt klart fick Trump nästan 10 miljoner röster från fackligt anslutna hushåll, jämfört med nästan 12 miljoner för Clinton. Dessa siffror är talande, men vi vet att det inte är en så stor nyhet för många av dem att rösta på republikanerna som man ofta tror. Det ska man givetvis inte nöja sig med, men det är ett resultat av Demokratiska partiet val att koncentrera sig på höginkomsttagare, vilket påbörjades under Bill Clinton och Demokratiska ledningsrådet [Democratic Leadership Council].¹¹

Det verkar uppenbart att ett betydande antal av de vita arbetare som hade röstat på Obama 2008 eller 2012 röstade på Trump – även om ännu fler helt enkelt inte röstade.

Demokraterna skapade själv misslyckandet

Även om vita arbetarväljare och väljare från fackligt anslutna hushåll gick över till Trump, så var de avsevärt färre än det totala antal väljare som demokraterna förlorade.

Visserligen har cirka 17 stater infört nya repressiva vallagar som kräver statligt utfärdade identitetshandlingar med foton, vilket tillsammans med rasrelaterade utrensningar av väljarregister i många stater utan tvivel har begränsat möjligheten att välja för svarta, latinos och vita med låg inkomst, men de flesta icke-röstande avstår från att rösta för att de inte ser något övertygande att rösta för.

På samma gång är valdeltagandet bland arbetare fortfarande lågt, delvis på grund av att de politiska partierna har minskat de direkta kontakterna dörr-till-dörr med låginkomstväljare till förmån för köpta kampanjmetoder, från TV-annonser till nya digitala sätt att rikta sig till sannolika väljare.¹²

---

9 *Roper Center*, "How Groups Voted, 1976, 1980"; *CNN politics*, "Exit Polls, National President".

10 *Roper Center*, "How Groups Voted, 1992, 2000".

11 McElwee, Sean, "Why Non-Voters Matter", *The Atlantic*, 15 september, 2015.

Bolag har specialiserat sig på att samla in enorma mängder persondata, omvandla dem till metoder för att rikta sig till väljare och sälja dem. Enligt John Aristotle Phillips, VD för *Aristotle*, kan de ge kunder ”upp till 500 olika datapunkter för varje individ”.¹³ De partier eller kampanjer som köper denna tjänst använder den i sin tur för att rikta speciella budskap till specifika grupper eller till och med enskilda väljare, främst via Internets olika plattformar, inklusive Facebook, som uppenbarligen gjorde sig en hacka på valet 2016.

Utgifterna för digitala politiska annonser ökade från 22 miljoner dollar 2008 till 158 miljoner 2012 och förväntas uppgå till 1 miljard i 2016 års val och mer än 3 miljarder 2020. Enligt demokraternas digitala redskap *DSPolitical* kommer utgifterna utan tvekan att snabbt stiga i höjden vartefter de blir alltmer tillgängliga för val mycket lägre ner på lokal nivå.¹⁴

Utöver att detta digitala prickskytte innebär stigande kostnader för valen i USA och fortsätter att urholka vårt privatliv, så fjärrar det ännu mer de politiska kampanjerna från alla direkta mänskliga kontakter. Som *Guardians* journalister framställer det, ”kommer framtidens kampanjer att vara lika mycket beroende av att kunna spåra folk på skärmar och appar som att knacka dörr eller sprida flygblad.”¹⁵

Inte så att man inte knackar på några dörrar eller inte ringer några telefonsamtal, men den räkne- metod som bestämmer det begränsade antal väljare som ska besökas eller uppmanas att rösta har i praktiken inneburit att hitta befolkningens mer välbeställda delar. Kampanjer för att gå och rösta har blivit kampanjer för att värva röster bland förmögna. Ännu viktigare är den politiska processen, som redan har auktionerats ut, ännu mer utformas av ”expertbolag” som gör vinst på att tillhandahålla dessa tjänster.

Kort sagt, trots de enorma mängder pengar som samlades in och användes, alla de digitala finesser och ”expertkunskaper” som ”folkets parti” hade tillgång till, och Clintons påstått massiva styrkor för ”basstrider” i ”svängstaterna”, så kan eller försöker Demokratiska partiet i sin helhet inte längre mobilisera tillräckligt många av dessa styrkor bland sina traditionella kärnväljare – svarta och latinos liksom vita arbetare och fackföreningsanslutna – för att erövra nationella eller ens delstatliga poster i dessa nyckelstater.

Förvisso fick Clinton flest röster nationellt, kanske som John Nichols skadeglatt skrev i *The Nation* med en aldrig tidigare skådad marginal, som kan ha varit två miljoner eller mer. Problemet är att 1,5 miljoner av denna marginal kan förklaras enbart med Clintons marginal över Trump i New York.¹⁶ Enbart majoriteterna i Kaliforniens kuststäder och New York förklarar mer än hennes totala majoritet. I resten av landet fortsätter demokraternas röstetal att stagnera eller minska.

---

12 Donald Green och Michael Schwam-Baird, “Mobilization, participation, and American democracy: A retrospective and postscript,” *Party Politics*, mars 2016, 22(2):158-164; *NCSL*, “Voter Identification Requirements /VoterID Laws”.

13 *Politics & Policy*, “Campaigns and Voter Information: Elections in a Digital Age”; Max Willens, “Election 2016Ads: Xaxis Will Target Voters Using Their Digital And Real-Life Data”, *ibtimes*, 9 november 2015; *DSPolitical*, “NGP VAN and DSPolitical Join Forces Bringing Self-Servwe Voter Targeted Digital Advertising to Nearly Every Democratic Campaign in America”; Sreenivasan, Hari, “*The Digital Campaign*”, *transkript*, PBS, 2012.

14 Davies, Harry och Danny Yadron, “How Facebook tracks and profits from voters in a \$10bn election”, *The Guardian*, 28 januari 2016; Green och Schwam-Baird, *op cit*, s 158-164; Willens, *op cit*; *DSPolitical* (2016).

15 Harry Davies och Danny Yadron, *op cit*.

16 John Nichols, “Hillary Clinton’s Popular-Vote Victory Is Unprecedented — and Still Growing”, *The Nation*, 17 november 2016; “New York Results”, *New York Times*, 2016

Demokraterna är och har i flera årtionden varit ett parti för ett (nyliberalt) status quo, medan miljontals människor från alla raser har sett sin levnadsstandard minska och framtidsutsikter försvinna, och som ett resultat av det har kommit att avsky status quo. Och som demokraternas många miljonärer i kongressen (de demokratiska representanterna har i genomsnitt en förmögenhet på 5,7 miljoner dollar) och deras affärskompanjoner visar för alla så är de en del av landets elit.

Det minskande antalet tillverkningsjobb, den krympande fackliga anslutningen, skapandet av allt fler skitjobb, den indragna hjälpen till städerna, etc., har inte bara skapat ”arga vita män” som röstade på Trump, utan också arga vita, svarta, latinos och asiatiska män och kvinnor, som av goda skäl inte längre ser demokraterna som sina försvarare.

Många inom denna grupp har röstat med fötterna, och det var inte till valurnorna. Vid de senaste kongressvalen 2014 utgjorde icke röstande nästan 128 miljoner vuxna medborgare – en majoritet av de röstberättigade¹⁷ – och en överväldigande majoritet av dessa var medel- eller låginkomsttagare från arbetarklassen.

Ett starkt bevis för att demokraterna inte längre kan motivera eller mobilisera majoriteten i en stor del av landet är det faktum att de miljontals som inte röstar i genomsnitt och till sin majoritet i centrala ekonomiska frågor politiskt står till vänster om de som röstar.

Som en studie beskrev det: ”Icke röstande har en större benägenhet [med nästan 17%] att vara för utökade offentliga tjänster och utgifter, för att garantera arbete och minska ojämlikheten” än de som röstar. Det innefattar vita såväl som svarta och latinos som inte röstar.¹⁸

Demokraterna kan inte mobilisera de krafter som krävs för att besegra högern, delvis på grund av att de inte kan driva en politik som kan ta itu med majoritetens svårigheter, vilket skulle kunna locka till sig dessa vänstersinnade icke-röstande.

Nationellt har demokraterna sedan 2009 förlorat val på i princip varenda nivå. 2009 hade demokraterna 257 representanter i den 111:e kongressens Representanthus. I den 114:e kongressen 2015 var denna siffra nere på 188, den lägsta siffran sedan den 80:e kongressen 1947-1949, och under samma period sjönk valdeltagandet från 48 till 42% vid kongressvalen.

2016 vann demokraterna bara tillbaka sex platser i Representanthuset.¹⁹ Mellan 2009 och 2015 förlorade demokraterna 203 platser i delstatliga senater och 716 platser i delstatliga representanthus eller församlingar. Ett tecken på vad som skulle ske i Ohio och Pennsylvania 2016 var att demokraterna mellan 2009 och 2015 förlorade 21 platser i båda dessa staters lagstiftande församlingar.²⁰

---

17 *United States Elections Project*, “2016 November General Election Turnout Rates”; Thom File, ”Who Votes? Congressional Elections and the American Electorate: 1978-2014”, *Washington DC: U.S. Department of Commerce*, s 3.

18 Sean McElwee, “Why The Voting Gap Matters”, *Demos*, 23 oktober 2014; Sean McElwee, *op cit*, 2015; *Pew Research Center*, “The Party of the Nonvoters”, 11 oktober 2014.

19 *US House of Representatives*, “Party Divisions of the House of Representatives”; Thom File, *op cit*, s 3.; *NCSL*, “2009 State and Legislative Partisan Composition”.

20 *NCSL* (2009); *NCSL*, “2015 State and Legislative Partisan Composition”.

Konsekvenserna av misslyckandet

Men den här gången innebar demokraternas minskade röstsiffror inte att en vanlig konservativ vann eller ens en anhängare till Tea Party-rörelsen, utan en rasistisk demagog som är ute efter att göra verklig skada. Och det kommer han att göra.

Det kommer att uppstå motstånd. Snarare kommer det att bli mer motstånd. Och det kommer att ge nya möjligheter att organisera, om än i en mer fientlig atmosfär. Samtidigt kommer många, även inte så få inom den socialistiska vänstern, att söka skydd i Demokratiska partiets stora tält, och hävda att nu är det dags att utmana demokraterna, att den stora uppgiften är att välja en demokratisk kongress, vilken demokratisk kongress som helst, 2018 för att hålla tillbaka Trump, på samma sätt som republikanerna blockerade Obama efter 2010, och så vidare.

Men en sådan politisk linje kommer bara att förstärka demokraternas nyliberalism, digitala beroende och misslyckade strategi. Vi gör bäst i att komma ihåg att denna taktik inte har lyckats göra något de senaste fyra decennierna och inte kommer att göra det under de kommande åren.

Den kommer inte att på något avgörande eller varaktigt sätt öka valdeltagandet bland arbetare, i synnerhet inte afroamerikanska och latinoväljare. Valdeltagandet har minskat under de senaste decennierna, speciellt vid kongressvalen.

Valdeltagandet bland både svarta och latinos vid val mellan presidentvalen har sedan länge legat under genomsnittet, och stördök efter 2010 och återhämtade sig inte 2016 trots hotet om en seger för Trump.²¹

Inte heller kommer de befintliga demokraternas, och högst sannolikt även kandidaternas, centristiska liberalism, och än mindre nyliberalism, att vinna tillbaka vita arbetare eller fackföreningsmedlemmar som i flera decennier har röstat på republikanerna, och än mindre de ilska väljare som på senare tid gått över till Trump.

Den vanliga politiken har misslyckats! Vem satte Trump i Vita huset? Demokraterna.

---

21 File, *op cit*, s 1-4.